

*Іванюк Н.С.,
здобувач факультету економіки та управління
Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна
Шевченко А.А.
к.е.н., доцент кафедри економічної теорії
і економіки підприємств
Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна*

ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Забезпечення національної безпеки кожної держави напряму залежить від рівня її продовольчої безпеки. На думку Гойчук О.І. термін «продовольча безпека» означає задоволення потреб людей в якісних та безпечних продуктах харчування, в достатній кількості, незважаючи на внутрішні чи зовнішні загрози[1]. На продовольчу безпеку має вплив велика кількість контрольованих та неконтрольованих чинників, таких як: природні та техногенні катастрофи, соціально-політична ситуація в країні, війна тощо. Безперечно найбільш руйнівним фактором є війна, яка негативно впливає на добробут країни та її населення. Військові дії, що ведуться на території нашої держави забирають життя багатьох людей, завдають величезних збитків соціальному, промислового та продовольчого сектору економіки, що має безпосередній вплив не тільки для нашої держави, а й для багатьох країн світу [2].

На нашу думку, після початку повномасштабного вторгнення в продовольчій безпеці України виникла низка проблем, основні з яких:

- Порушення системи виробництва, переробки та доставки постачання продовольств, за рахунок того, що значна частина виробничої та складської інфраструктури була зруйнована. Вирішення даної проблеми можливе за рахунок переміщення виробництв на території, що зазнають менших обстрілів та нарощування виробничих потенціалів тих виробництв, що уціліли.

- Забезпечення повноцінної посівної та збору врожаю. Проблема виникає за рахунок того, що частина територій де велися, або продовжують йти бойові дії небезпечно придатна до сільськогосподарської обробки. Також значна частина дрібних та середніх аграрних підприємств понесли втрати через руйнування їх інфраструктури чи техніки. Для вирішення даної проблеми необхідно пришвидшити темпи розмінування територій, що мають важливе сільськогосподарське значення та забезпечити фінансовою підтримкою виробництва та підприємства, що вирощують та переробляють сільськогосподарську продукцію;

- Задоволення потреб населення, що знаходиться в зоні активних бойових дій, або вимушено покинули своє місце проживання, необхідними продовольствами. Дану проблему можна вирішити за рахунок періодичного

надання державою продовольчих наборів тривалого зберігання відповідно з урахуванням кількості населення, що їх потребує.

Продовольча безпека – це в першу чергу доступність населення до якісних продуктів та послуг в достатній кількості. Нажаль через активні військові дії на території України, не всі місцеві жителі мають можливість задовольняти власні продовольчі потреби [3]. Саме тому на деокупованих територіях та на територіях, що постійно знаходяться під обстрілами місцеві жителі періодично отримують гуманітарну допомогу у вигляді продуктових наборів, засобів гігієни, інструменти та матеріали для відновлення пошкоджених будинків тощо. Лише в серпні 2023 року прифронтові населені пункти Миколаївської області отримали близько 40 тонн гуманітарної допомоги. Оперативна діяльність місцевих гуманітарних штабів дозволила забезпечити продовольчу безпеку та відновити життєдіяльність на більшості прифронтових та деокупованих територіях, а допомога аграрному сектору змогла відродити виробничі процеси та відновити діяльність сільського господарства та агропромислових комплексів під час воєнного стану[4].

З початком повномасштабного вторгнення Південь України зазнав великих втрат, як в економічному так і в продовольчому аспекті. Мінування територій, зрив посівної та збору врожаю, блокування портів, підриг дамби Каховської ГЕС, це лише частина військових злочинів, що торкнулись України, але мали наслідки для продовольчої безпеки всього світу[5]. Тому для врегулювання продовольчої безпеки на території України необхідно: по-перше, якнайшвидше почати розмінування територій, щоб на повну використовувати землі сільськогосподарського призначення та місцеве населення змогло повернутись до своїх домівок, по-друге - відновлення підприємств, що займаються виробництвом продовольчих товарів, це необхідно для того, що створити умови для самозабезпечення продуктами першої необхідності. Дані умови є першоосновою для відновлення продовольчої безпеки на території України.

Література:

1. Гойчук О. І. Продовольча безпека: монографія / Гойчук О. І. – Житомир: Полісся, 2004. С. 20 URL: <http://www.disslib.org/prodovolcha-bezpeka-teoria-metodologia-problemy>.

2. Шевченко О. Екологічна та продовольча безпека як складові забезпечення економічної безпеки України у стратегічному форматі. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2021. № 68. С. 110–117. URL: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/253935/251195>

3. Ніконенко О. А. Теоретичні засади формування продовольчої безпеки країни. Економіка та держава. 2022. № 5. С. 121-125 URL: <http://www.economy.in.ua/?op=1&z=5189&i=18>

4. Підтримка громад та агровиробників: як реалізували спільний проєкт VAP та USAID. Всеукраїнська аграрна рада. URL: <https://uacouncil.org/uk/post/pidtrimka-gromad-ta-agrovirobnikiv-ak-realizuvali-spilnij-proekt-var-ta-usaid>

5. Бойко В., Бойко Л. Продовольча безпека та ризики для аграрного виробництва під час війни в Україні. Економіка та суспільство.2022. №41. С. 27-34. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-27>

*Коломієць Є.С.,
здобувач PhD за спеціальністю 073 Менеджмент
Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна
Дідур Г.І.,
к.е.н., доцент кафедри менеджменту
Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна*

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасна ринкова економіка та воєнний стан в Україні зумовлює бізнес швидше реагувати на зовнішні і внутрішні виклики у житті підприємства. Просто працювати добре вже для нормального довгострокового функціонування бізнесу не достатньо. Наш бізнес приймає виклики щодо зменшення національного ринку збуту, гостру конкуренцію за клієнтів, потреби у виході на міжнародний ринок для подальшого розвитку бізнесу. Всі ці фактори зумовлюють необхідність впроваджувати інновації в практику роботи і використовувати нові технології управління. Один із методів прискорення роботи бізнесу це швидкість прийняття рішень за рахунок оперативного отримання інформації щодо функціонування внутрішніх процесів та вплив на підприємство зовнішніх факторів.

Питання інноваційного та інформаційно-аналітичного забезпечення управління бізнес-процесами досліджувалися у роботах як вітчизняних так і зарубіжних науковців таких як: О. Балан [1], О.Ф. Андросова[2], Шацька З.Я.[3], Miullera E. [4], Норфа Н. [4], О. Гудзинський [5].

Метою дослідження є визначення сутності, значення та змісту інновацій та ролі інновацій в інформаційно-аналітичному забезпеченні управління бізнес-процесами підприємств в сучасних умовах з використанням інформаційних технологій.

Головним завданням інновацій у інформаційно-аналітичному забезпеченні управління бізнес-процесами підприємства - прискорити обмін інформацією між процесами та наблизити підприємство до клієнта.

Дослідження сутності та змісту інноваційних технологій в інформаційно-аналітичному забезпеченні полягає в розгляді та аналізі основних елементів понятійного апарату та описі технологій які можливо використовувати малому та середньому бізнесу.